

N:o 28.

Ank. till Riksd. kansli den 5 maj 1905, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående en inkomstskatt för år 1906.

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 126, af den 13 nästlidna april har Kungl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af protokollet, öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen

dels att för år 1906 till upptagande i riksstaten för samma år åtaga sig en särskild bevillning af 11,000,000 kronor under namn af inkomstskatt, att på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst vid de år 1907 infallande uppbördsstämmor uppbäras och i behörig ordning redovisas,

dels ock att besluta, att nämnda inkomstskatt skall utgå i enlighet med gällande förordning om inkomstskatt.

Vid tillstyrkandet af berörda proposition har föredragande departementschefen anfört följande:

»Vid föredragning den 14 sistlidne januari af de till statsregleringen för år 1906 hörande ämnen hemställde jag i underdånighet, att i samma års riksstat skulle bland statsverkets inkomster upptagas skattetiteln inkomstskatt, beräknad till enahanda belopp, hvarmed inkomstskatten finnes upptagen i 1905 års riksstat, eller 11,000,000 kronor. I sammanhang därmed meddelade jag tillika, att jag låtit föranstalta om utarbetande af förslag till förändrade bestämmelser rörande inkomstskatten, i syfte hufvudsakligen att åstadkomma en jämnare och rättvisare fördelning af skattebördan. Då det emellertid var ovisst, huruvida detta förslag, hvilket tarfvade åtskillig ytterligare beredning, innan detsamma kunde under-

ställas Kungl. Maj:ts pröfning, kunde i så god tid under innevarande år hinna att undergå den ytterligare bearbetning, som möjligen erfordrades, att därå kunde grundas någon framställning till innevarande års Riksdag, ansåg jag det lämpligt, att vid beräkningen af statsverkets inkomster för år 1906 förutsattes, att inkomstskatten äfven för nyssnämnda år skulle komma att utgå enligt samma grunder som den inkomstskatt, hvilken Riksdagen för innevarande år åtagit sig.

Under arbetets fortgång har det ock, på grund af arbetets omfattning, visat sig nödvändigt att afstå från tanken att redan för innevarande års Riksdag framlägga förslag till en förändrad anordning af inkomstskatten».

Bevillningsutskottet, som med hänsyn till hvad för fyllande af statens skattebehof kräfvades, anser sig böra tillstyrka, att Riksdagen jämväl för år 1906 åtager sig en särskild direkt skatt under namn af inkomstskatt, har vidkommande den förordning i ämnet, hvilken bör för samma år följas, funnit sig kunna tillstyrka, att med här nedan omförmälda undantag nu gällande förordning om inkomstskatt fortfarande skall vinna tillämpning.

Enligt 6 § i förordningen angående inkomstskatt får vid taxering af inkomst afdrag icke ske för den skattskyldiges och hans familjs utskylder, hvilka i detta afseende likställas med den skattskyldiges lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter. Med fullt skäl kan emellertid ifrågasättas, huruvida icke utskylder i stället för att hänföras till en persons direkta lefnadskostnader, fastmer torde vara att jämställa med honom åliggande skuldräntor; och då jämlikt 8 § samma förordning afdrag må ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld, synes ock dylikt afdrag böra medgifvas jämväl i fråga om utskylder. Det bör särskildt bemärkas, att då inkomstskatten är afsedd att drabba den behållna inkomsten, det måste anses vara i viss mån oegentligt, att från denna inkomst ej få afräknas sådana direkta tvångsutgifter som utskylder. Denna oegentlighet faller särskildt i ögonen, om man erinrar sig, att personer, som äro boende i kommuner med olika höga kommunalskatter, men hvilka i öfrigt hafva samma ekonomiska ställning, drabbas af lika hög inkomstskatt trots skillnaden i utgifter för de kommunala skatterna. Än tydligare framträder ifrågavarande missförhållande vid en progressiv beskattning, där genom en bestämmelse sådan som den, hvilken uti ifrågavarande afseende för närvarande gäller hos oss, det lätt kan inträffa, att skattskyldig kan komma att taxeras efter en högre skattefot än fallet skulle blifva, därest utskylderna först afdragits. Också är i sådana utländska skattelagar, som i hufvudsak byggts på den rena inkomstskattens grund, afdrag för utskylder vanligen medgifvet, om än i några länder med vissa inskränkningar.

Utskottet har således, med begagnande af den enligt 40 § riksdagsordningen utskottet tillerkända befogenhet, funnit sig böra föreslå sådan ändring i förevarande förordning, att vid taxering af inkomst afdrag må ske för den skattskyldiges och hans familjs utskylder; och torde därvid böra fastslås, att afdraget skall afse sådana utskylder till stat och kommun, som blifvit under det nästföregående året erlagda.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet, som först framdeles, sedan Riksdagen fattat beslut i förevarande ämne, kommer att utlåta sig angående det belopp, som bör såsom inkomstskatt för år 1906 anslås, hemställa,

1:o) att Riksdagen ville besluta, att förordningen om inkomstskatt skall fortfarande under år 1906 bibehållas vid dess nuvarande lydelse, dock att 6 och 8 §§ i förordningen skola erhålla den förändrade lydelse, bilagan litt. A vid detta betänkande utvisar.

Sedan Riksdagen fattat beslut i anledning af hvad utskottet här ofvan hemställt, vill utskottet afgifva förslag till möjligen erforderliga ändringar af det vid förordningen fogade uppgiftsformulär, hvilket utskottet får för Riksdagen

2:o) anmäla.

Enligt hvad utskottet ofvan angifvit, kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande öfver hvad Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit beträffande inkomstskattesummans storlek; hvilket utskottet får för Riksdagen

3:o) anmäla.

Gällande inkomstskatteförordning föreskrifver i 34 § 3 mom., att följes icke af skattskyldig lämnad uppgift vid hans taxering, skola skälen därför tydligen angifvas af bevillningsberedning genom anteckning å den skriftliga uppgiften och af annan taxeringsmyndighet i dess protokoll; och skall tillika underrättelse därom med allmänna posten den skattskyldige kostnadsfritt, så fort ske kan, tillsändas.

Enligt hvad inom bevillningsutskottet uppgifvits, har det inträffat, att vederbörande myndigheter underlåtit att, såsom inkomstskatteförordningen föreskrifver, tillsända skattskyldig dylik underrättelse. Följden häraf har blifvit den, att den skattskyldige först sedan han emottagit sin debetsedel och tiden för anhängiggörande af talan mot vederbörande taxeringsmyndighets beslut gått tillända, erhållit kännedom därom, att den

till ledning vid taxeringen lämnade uppgiften icke följts vid taxeringen. Någon rättelse i den beslutade taxeringsåtgärden lär under sådana förhållanden icke stå att vinna, hvarigenom en till äfventyrs orättvis beskattning icke heller kan undanröjas. Det vill emellertid synas, som om i de fall, där en dylik försummelse visas vara för handen, skattskyldig borde medgifvas rätt att, oaktadt den eljest stadgade besvärstiden tilländalupit, ändock föra talan mot den ifrågavarande taxeringsåtgärden.

Utskottet, som icke kunnat undgå att åt denna fråga ägna uppmärksamhet, har likväl icke ansett sig böra nu framlägga något bestämdt förslag i ämnet. Frågan om hvilka bestämmelser i förevarande afseende böra införas i förordningen torde enligt utskottets åsikt lämpligast böra öfverlämnas åt Kungl. Maj:t för att vid nu pågående revision af inkomstskatteförordningen tagas under öfvervägande.

Under återopande af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

4:o) att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t ville i sammanhang med utarbetande af förslag till förändrade bestämmelser rörande inkomstskatten taga under öfvervägande, i hvad mån stadgandet i 34 § 3 mom. inkomstskatteförordningen att, då af skattskyldig lämnad uppgift icke följes vid hans taxering, underrättelse därom skall med allmänna posten den skattskyldige kostnadsfritt tillsändas, kan fullständigas därhän, att skattskyldigs rätt att föra talan mot beskattningsmyndighets beslut utsträcker i det fall, att sådan underrättelse icke kommit skattskyldig tillhanda.

Stockholm den 5 maj 1905.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Herrar *A. Hammarström*, *G. Jansson* och *E. A. Lindblad* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit, herr Hammarström i den slutliga behandlingen af detta betänkande samt herrar Jansson och Lindblad — på grund af arbete inom särskilda utskottet n:o 2 — i behandlingen af samma betänkande.

Bil. A

Nuvarande lydelse.

6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske*:

a) för den skattskyldiges och hans familjs *utskylder och lefnadskostnader* samt därtill hänförliga utgifter;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan, järnväg, kanal och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, för hvilken till följd af medgifven frihet från fastighetsbevillning inkomst icke blifvit efter de i 2 § angifna grunder taxerad;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

8 §.

Föreslagen lydelse.

6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske*:

a) för den skattskyldiges och hans familjs lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan, järnväg, kanal och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, för hvilken till följd af medgifven frihet från fastighetsbevillning inkomst icke blifvit efter de i 2 § angifna grunder taxerad;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för den skattskyldiges och hans familjs under det nästföregående året till stat och kommun erlagda utskylder.

Nuvarande lydelse.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § b) och c) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

Föreslagen lydelse.

2 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

3 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § b) och c) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.